

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ (กลุ่มโครงการพิเศษฯ โทร ๒๒๗๓)

ที่ กษ ๐๖๑๔/๕๑๑

วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง กิจกรรมประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภายในสังกัดกรมปศุสัตว์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินกิจกรรมประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภายในสังกัดกรมปศุสัตว์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามแผนปฏิบัติราชการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ โดยขอให้หน่วยงานจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด นั้น

ในการนี้ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ได้ประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายวีระสันติ ประทุมพล)

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

เสนอ กลุ่มวินัย

11 มี.ค. 2567

กลุ่มวินัยและเสริมสร้างระบบคุณธรรม
เลขที่รับ 42
วันที่ 11 มี.ค. 2567
เวลา 13:16 น.
ผู้รับเรื่อง ช่างชัย

อนอภินันท์
1๔ มี.ค. ๖๗
๑๑ มี.ค. ๖๗

รายงานรอบที่ ๑

๑. แบบรายงานเสนอความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

กระบวนการ/โครงการ	ชื่อความเสี่ยง	หน่วยงาน	ชื่อหน่วยงาน	ระดับหน่วยงาน	ด้านประเภทความเสี่ยง
โครงการโคบาลชายแดนใต้	การจัดการแม่โคพื้นเมือง โครงการโคบาลชายแดนใต้ ระยะนำร่อง	กรมปศุสัตว์	กองส่งเสริมและ พัฒนาการปศุสัตว์	สำนัก/กอง หรือเทียบเท่า	ด้านที่ ๒ การใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	กลุ่มเกษตรกรจัดหาแม่โค พื้นเมืองได้ตามคุณลักษณะ เฉพาะที่กำหนดในโครงการ หรือไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต ขึ้นเลย	กลุ่มเกษตรกรจัดหาแม่โค พื้นเมืองไม่ตรงตามคุณลักษณะ เฉพาะที่กำหนดในโครงการ เป็นส่วนน้อยมาก หรืออาจเกิด การทุจริตได้น้อยมาก หรือ น้อยกว่าร้อยละ ๓	กลุ่มเกษตรกรจัดหาแม่โค พื้นเมืองไม่ตรงตามคุณลักษณะ เฉพาะที่กำหนดในโครงการ บางส่วน หรืออาจเกิดการ ทุจริตบางครั้ง หรือร้อยละ ๕	กลุ่มเกษตรกรจัดหาแม่โค พื้นเมืองไม่เป็นไปตาม คุณลักษณะเฉพาะที่กำหนดใน โครงการ หรืออาจเกิดการ ทุจริตได้สูง หรือร้อยละ ๑๐	กลุ่มเกษตรกรจัดหาแม่โค พื้นเมืองไม่เป็นไปตาม คุณลักษณะเฉพาะที่กำหนดใน โครงการส่วนใหญ่ หรืออาจ เกิดการทุจริตได้สูงมาก หรือ ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป
ผลกระทบ (Impact)	- แทบจะไม่มีผลกระทบ - กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงแม่โคเนื้อ ได้ผลผลิตตามแผนที่กำหนดใน โครงการ	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิง คนภายในหน่วยงาน มีคน ร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและ สอบถามข้อมูล	- หน่วยตรวจสอบของ หน่วยงาน หรือหน่วย ตรวจสอบจากภายนอกเข้า ตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียน และตั้งคำถามต่อการทำงาน	- สื่อมวลชน สื่อสังคม ออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและ มีการออกข่าว ส่งผลต่อ ภาพลักษณ์ของหน่วยงาน	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกกลโกงข้อมูล ความผิดเข้าสู่กระบวนการทาง ยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือองค์กรตรวจสอบความ เสียหายที่เกิดขึ้น

โอกาส/ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ลงชื่อ.....

(นายวีระสันติ ประทุมพล)

ตำแหน่งผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนากการปศุสัตว์

เบอร์โทร ๐๘ ๕๐๐๐ ๐๙๙๙

(ผู้รับผิดชอบแผนบริหารจัดการความเสี่ยง)

หมายเหตุ :

๑. ความเสี่ยงในโซนสีแดง (สูงมาก) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก
๒. ความเสี่ยงในโซนสีส้ม (สูง) สีเหลือง (ปานกลาง) จะถูกเลือกในลำดับต่อมา

รายงานรอบที่ ๑

๒. แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
การจัดการแม่โคพื้นเมือง โครงการโคบาลชายแดนใต้ ระยะนำร่อง	๑	กลุ่มเกษตรกรเลือกซื้อแม่โคพื้นเมือง จากผู้ประกอบการ กลุ่มละ ๕๐ ตัว ตามคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนดของ โครงการ และต้องเป็นแม่โคจากนอก พื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้	- ผู้ประกอบการมีการแอบอ้างขาย แม่โคที่ไม่ตรงตามคุณลักษณะเฉพาะ หรือไม่ได้มาจากภายนอกพื้นที่ - มีการรับสินบนเพื่อให้ ผู้ประกอบการได้จัดทำสัญญาซื้อขาย แม่โคกับกลุ่มเกษตรกร	๓	๔	๑๒	สูง
	๒	กลุ่มเกษตรกรขออนุมัติจัดซื้อแม่โค พื้นเมืองต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน โครงการฯ ระดับจังหวัด พร้อมแนบ สัญญาซื้อขายกับผู้ประกอบการ	- จัดทำเอกสารสัญญาซื้อ-ขาย ข้อมูลเป็นเท็จ หรือไม่มีการทำ สัญญากันจริง	๑	๒	๒	ต่ำ
	๓	ผู้ประกอบการส่งมอบแม่โคพื้นเมือง ให้แก่กลุ่มเกษตรกร	- การขนส่งเคลื่อนย้ายแม่โคจาก นอกพื้นที่มาส่งมอบที่ฟาร์มเกษตรกร ส่งผลต่อสุขภาพแม่โคและสูญเสีย น้ำหนัก - การพักฟื้นและปรับสภาพแม่โค หลังส่งมอบตกเป็นภาระรับผิดชอบ ของกลุ่มเกษตรกร	๓	๔	๑๒	สูง

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
	๔	คณะกรรมการตรวจรับแม่โคพื้นเมือง (ปศุสัตว์อำเภอ จนท.ศูนย์วิจัยและบำรุง พันธุ์สัตว์ ประธานกลุ่มและสมาชิกทุก ราย) ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพและ ตรวจรับแม่โคพื้นเมือง	- เอกสารบัตรประจำตัวสัตว์มีข้อมูล ไม่ถูกต้อง หรือไม่ครบถ้วน - ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าแม่โค พื้นเมืองที่ส่งมอบมีน้ำหนักตรงตาม คุณลักษณะเฉพาะที่กำหนด	๔	๔	๑๖	สูงมาก
	๕	กลุ่มเกษตรกรขออนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้ค่า จัดซื้อแม่โคพื้นเมือง และเบิกจ่ายเงิน ให้กับผู้ประกอบการขายแม่โคพื้นเมือง	- เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ จากกลุ่มเกษตรกร - กลุ่มเกษตรกรเบิกจ่ายเงินให้ ผู้ประกอบการน้อยกว่าเงินกู้ที่ได้รับ	๑	๒	๒	ต่ำ

หมายเหตุ : ต้องมีการระบุประเด็นความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบนด้วย

รายงานรอบที่ ๑

๓. แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การอนุมัติของผู้บริหาร	การเผยแพร่ลงบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน	Link เผยแพร่
ผ่านการอนุมัติแล้ว	ดำเนินการแล้ว	https://extension.dld.go.th/webnew/index.php/th/service-menu/dldform2-menu/2393-2566-2

ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
๑. การเลือกซื้อแม่โคพื้นเมืองจากผู้ประกอบการ	- ผู้ประกอบการขายแม่โคที่ไม่ตรงตามคุณลักษณะเฉพาะ - มีการรับสินบนเพื่อให้ผู้ประกอบการได้จัดทำสัญญาซื้อขายแม่โคกับกลุ่มเกษตรกร	สูง	มาตรการควบคุมกำกับผู้ประกอบการขายแม่โคพื้นเมือง	๑. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้ประกอบการขายโคให้มีจำนวนมากเพื่อเกษตรกรเลือกซื้อแม่โคที่ต้องการ ๒. ให้คำแนะนำและกำกับติดตามผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะของแม่โคพื้นเมือง	ก.พ.-ก.ย. ๖๗	-	ปศุสัตว์จังหวัด ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้
๒. การขออนุมัติจัดซื้อแม่โคพื้นเมือง	- จัดทำเอกสารสัญญาซื้อขายข้อมูลเป็นเท็จ หรือไม่มีการทำสัญญากันจริง	ต่ำ	มาตรการกำกับตรวจสอบการทำสัญญาซื้อขายแม่โค	ปศุสัตว์อำเภอตรวจสอบสัญญาซื้อขายแม่โคระหว่างกลุ่มเกษตรกรกับผู้ประกอบการให้ถูกต้อง	ก.พ.-ก.ย. ๖๗	-	ปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่
๓. การส่งมอบแม่โคพื้นเมือง	- การสูญเสียจากการขนส่งเคลื่อนย้ายแม่โคจากนอกพื้นที่มาส่งมอบที่ฟาร์มเกษตรกร - ภาระของกลุ่มเกษตรกรในการฟื้นฟูและปรับสภาพแม่โคหลังส่งมอบ	สูง	มาตรการปรับปรุงกระบวนการส่งมอบแม่โค	กำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการที่จะส่งมอบแม่โคให้เกษตรกรในโครงการ ต้องเคลื่อนย้ายแม่โคมาที่ด่านกักกันสัตว์ในพื้นที่ซึ่งกำหนดเป็นคอกพักสัตว์ปลายทางก่อน ๓ - ๕ วันเพื่อให้แม่โคได้พักฟื้นและปรับสภาพ	มี.ค.-ก.ย. ๖๗	-	กสส. (กลุ่มโครงการพิเศษฯ)

ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
๔. การตรวจรับแม่โค พื้นเมือง	- เอกสารบัตรประจำตัวสัตว์มีข้อมูลไม่ถูกต้อง หรือไม่ครบถ้วน - ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าแม่โคพื้นเมืองที่ส่งมอบมีน้ำหนักตรงตามคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนด	สูงมาก	มาตรการปรับปรุงกระบวนการตรวจรับแม่โคพื้นเมือง	๑. กำหนดมาตรการการตรวจสอบคุณภาพแม่โคพื้นเมืองให้ตรงตามคุณลักษณะเฉพาะที่ด่านกักกันสัตว์ซึ่งเป็นคอกพักสัตว์ปลายทาง ๒. จัดให้มีเครื่องชั่งน้ำหนักโคที่คอกพักสัตว์ปลายทางสำหรับตรวจสอบน้ำหนักแม่โค	มี.ค.-ก.ย. ๖๗	-	กสส. (กลุ่มโครงการพิเศษฯ) และ คกก. ขับเคลื่อนฯ ระดับเขต
๕. การเบิกจ่ายเงินกู้ ค่าจัดซื้อแม่โคพื้นเมือง	- เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์จากกลุ่มเกษตรกร - กลุ่มเกษตรกรเบิกจ่ายเงินให้ผู้ประกอบการน้อยกว่าเงินกู้ที่ได้รับ	ต่ำ	มาตรการกำกับตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อแม่โค	คกก.ขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด ตรวจสอบการขอเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อแม่โคของกลุ่มเกษตรกรอย่างเคร่งครัดเพื่อรักษาประโยชน์ให้กับเกษตรกร	มี.ค.-ก.ย. ๖๗	-	คกก. ขับเคลื่อนฯ ระดับจังหวัด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ (กลุ่มโครงการพิเศษฯ โทร ๒๒๗๓)

ที่ กษ ๐๖๑๔/๒๕๐ วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง กิจกรรมประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภายในสังกัดกรมปศุสัตว์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินกิจกรรมประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภายในสังกัดกรมปศุสัตว์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามแผนปฏิบัติราชการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ โดยขอให้หน่วยงานจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานและรายงานผลตามแบบฟอร์มที่กำหนด นั้น

ในการนี้ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ได้จัดทำรายงานผลหรือความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ของหน่วยงานเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายวีระสันติ ประทุมพล)

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

เสนอ กลุ่มวินยา

19 เม.ย. 2567

กลุ่มวินยาและเสริมสร้างระบบคุณธรรม	
เลขที่รับ	56
วันที่	19 เม.ย. 2567
เวลา	16:01 น.
ผู้รับเรื่อง	ดร

อนาธิสม
1
๑๕๔
๑๕ เม.ย. ๖๗

รายงานรอบที่ ๒

แบบรายงานผลการดำเนินการแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน	การอนุมัติของผู้บริหาร	การเผยแพร่ในเว็บไซต์หน่วยงาน	Link เผยแพร่
กองส่งเสริมและพัฒนาศุสสัตว์	อนุมัติแล้ว	ดำเนินการแล้ว	https://extension.dld.go.th/webnew/index.php/th/service-menu/dldform2-menu/2393-2566-2

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินการ
๑. การเลือกซื้อแม่โคพื้นเมืองจากผู้ประกอบการ	สูง	มาตรการควบคุมกำกับผู้ประกอบการขายแม่โคพื้นเมือง	เริ่มดำเนินการในจังหวัดปัตตานี มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้ประกอบการจัดหาแม่โคพื้นเมือง และกำกับตรวจสอบคุณลักษณะเฉพาะของแม่โคพื้นเมืองจากผู้ประกอบการรายใหม่
๒. การขออนุมัติจัดซื้อแม่โคพื้นเมือง	ต่ำ	มาตรการกำกับตรวจสอบการทำสัญญาซื้อขายแม่โค	ยังไม่ได้ดำเนินการ (จะดำเนินการในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการโคบาลชายแดนใต้ ระดับเขต ประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗)
๓. การส่งมอบแม่โคพื้นเมือง	สูง	มาตรการปรับปรุงกระบวนการส่งมอบแม่โค	อยู่ระหว่างปรับปรุงคู่มือปฏิบัติงานโครงการฯ เพื่อกำหนดมาตรการปรับปรุงกระบวนการส่งมอบและตรวจรับแม่โค โดยมีการประชุมและลงพื้นที่ร่วมกับ ศอ.บต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ๒ ครั้ง ดังนี้ ๑. ประชุมร่วมกับ ศอ.บต. คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้ประกอบการ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ๒. ลงพื้นที่ติดตามความและรับฟังปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการโคบาลชายแดนใต้ ระยะนำร่อง จังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗ โดย ศอ.บต. กำหนดนัดประชุมคณะกรรมการบริหารกิจกรรมโคบาลชายแดนใต้ เพื่อพิจารณาปรับปรุงคู่มือปฏิบัติงานโครงการฯ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินการ
๔. การตรวจรับแม่โคพื้นเมือง	สูงมาก	มาตรการปรับปรุงกระบวนการตรวจรับแม่โคพื้นเมือง	"-----"
๕. การเบิกจ่ายเงินกู้ค่าจัดซื้อแม่โคพื้นเมือง	ต่ำ	มาตรการกำกับตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อแม่โค	ยังไม่ได้ดำเนินการ (จะดำเนินการในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการโคบาลชายแดนใต้ ระดับเขต ประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗)

หมายเหตุ : โปรตแนบเอกสารเกี่ยวกับผลการดำเนินการประกอบการรายงานในครั้งที่ ๒

บันทึกช่วยจำ

ผลการประชุมหารือแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโคบาลชายแดนใต้

ระหว่าง กรมปศุสัตว์ ศอ.บต. และผู้ประกอบการ (๒๐ ก.พ. ๖๗)

กรมปศุสัตว์ได้จัดประชุมหารือแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการโคบาลชายแดนใต้ ระหว่าง กรมปศุสัตว์ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และผู้ประกอบการ (หจก.วิชัยฟาร์ม ๒๐๒๐) โดยมีคณะทำงานท่าน รมช.ไชยา พรหมา ร่วมสังเกตการณ์ เมื่อวันอังคารที่ ๒๐ ก.พ. ๖๗ ที่อาคารรัฐสภา (เนื่องจาก ศอ.บต. มีภารกิจชี้แจงคำขอขออนุญาตต่อกรมการรังับประมาณในวันดังกล่าว)

เรื่องเพื่อทราบ (๑) ฝ่ายเลขานุการได้ให้ ศอ.บต. รายงานสรุปผลตรวจสอบข้อเท็จจริงของ คกก.ตรวจสอบข้อเท็จจริงของ ศอ.บต. สรุปได้ดังนี้

๑. โดยภาพรวม เกษตรกรระยะนำร่อง ๔๐ กลุ่ม ได้รับแม่โคแล้ว ๒,๐๐๐ ตัว ผลตรวจสอบ ณ ฟาร์มของกลุ่มเกษตรกร พบว่า มีแม่โค ๑,๗๗๓ ตัว มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ๑,๖๓๒ ตัว (ร้อยละ ๙๒.๐๕) อ่อนแอ ไม่แข็งแรง ๑๔๑ ตัว (ร้อยละ ๗.๙๕) ผลผลิตในโครงการ แม่โคตั้งท้องรวม ๒๘๕ ตัว คลอดลูกแล้ว ๑๑๔ ตัว มีลูกโค ๙๘ ตัว

๒. ประเด็นความต้องการของเกษตรกรในเรื่อง “ตัวโค”

๒.๑ แม่โคที่สุขภาพอ่อนแอ ไม่สมบูรณ์ ขอให้หน่วยงานรัฐและผู้ประกอบการช่วยนำไปฟื้นฟูเพื่อให้สุขภาพแข็งแรง

๒.๒ ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายนิติกร ทบทวนสัญญาซื้อขายของกลุ่มเกษตรกรกับผู้ประกอบการ

๒.๓ ขอให้ ศอ.บต. ร่วมกับกรมปศุสัตว์ หรือผู้ประกอบการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแม่โคที่ไม่ถูกต้องตามคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนด

๒.๔ ขอให้ ศอ.บต. ร่วมกับกรมปศุสัตว์ จังหวัดสตูล และผู้ประกอบการ จัดประชุมหารือกับกลุ่มเกษตรกรที่ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของจังหวัดสตูล จำนวน ๑๒ กลุ่ม เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา

๒.๕ ขอให้กรมปศุสัตว์ใช้งบประมาณของกรมเพื่อฟื้นฟูแม่โคที่สุขภาพไม่แข็งแรง

๓. ประเด็นความต้องการของเกษตรกรในเรื่อง “โรงเรือน”

๓.๑ ขอให้ ศอ.บต. ร่วมกับผู้ประกอบการ ประสานผู้ประกอบการปรับปรุงซ่อมแซมโรงเรือนที่ชำรุดให้เป็นไปตามแบบแปลนที่โครงการกำหนด

๓.๒ กรณีสร้างคอกในที่ดินหลวงที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ ขอให้ผู้ประกอบการย้ายโรงเรือนไปในที่กรรมสิทธิ์ของกลุ่ม โดยผู้ประกอบการรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

๓.๓ ขอให้กรมปศุสัตว์จัดให้มีคอกกลางในพื้นที่เพื่อรับสัตว์ปลายทาง ตรวจสอบ ตรวจโรค ก่อนส่งมอบให้เกษตรกร

เรื่องเพื่อทราบ (๒) ฝ่ายเลขานุการนำเสนอสรุปผลประชุมหารือผลการตรวจสอบของ ศอ.บต. และสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัด เมื่อวันอังคารที่ ๑๓ ก.พ. ๖๗ โดย สนง.ป.ป.ช. จังหวัด ตรวจสอบแล้วมีแม่โคที่ส่งมอบบางส่วนมีคุณลักษณะไม่ตรงกับที่กำหนดในโครงการตามข่าวที่สื่อมวลชนนำเสนอ ส่วนประเด็นปัญหาปลีกย่อยได้แก่ความไม่ถูกต้องของบัตรประจำตัวสัตว์ หรือเรื่องโรงเรือนที่ชำรุด โดยได้ให้ข้อสังเกตหากดำเนินการในระยะต่อไป ต้องมีการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้มีความชำนาญในการตรวจรับที่เอกสารไม่ถูกต้อง

ฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมจากการที่ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่สำรวจข้อมูลจำนวนสัตว์ปัจจุบันของแต่ละกลุ่มเพื่อประกอบวาระเพื่อพิจารณา

เรื่องเพื่อพิจารณา (๑) แนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องตัวโค

(๑.๑.) การขอเปลี่ยนตัวแม่โคที่ไม่ถูกต้องหรือตายในระยะเวลาประกัน

จังหวัดนราธิวาส เกษตรกรขอเปลี่ยนโคกรณีไม่ถูกต้องจำนวน ๘๑ ตัว ผู้ประกอบการนำโคออกและเปลี่ยนตัวใหม่ให้แล้ว ๑๓ ตัว อยู่ระหว่างดำเนินการ ๖๘ ตัว และมีแม่โคตาย ๕๖ ตัว จากสาเหตุสุขภาพอ่อนแอ ๓๑ ตัว ซึ่งผู้ประกอบการชดเชยตัวใหม่ให้แล้ว ๕ ตัว อยู่ระหว่างดำเนินการ ๒๖ ตัว ตายจากสาเหตุอุทกภัย ๒๒ ตัว สนง.ปศจ. อยู่ระหว่างดำเนินการขอใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และอีก ๓ ตัวตายจากสาเหตุอื่น ซึ่งกลุ่มเกษตรกรได้รับผิดชอบเอง สรุปภาพรวมของจังหวัดนราธิวาสมีปัญหาเล็กน้อย และสามารถแก้ปัญหาได้ เกษตรกรพึงพอใจ

จังหวัดปัตตานี เกษตรกรตกลงกับผู้ประกอบการยกเลิกสัญญาจัดหาโค ๑ กลุ่ม ที่อำเภอกะพ้อ ซึ่งกลุ่มกะพ้ออยู่ระหว่างจัดหาโคกับผู้ประกอบการรายใหม่ และกลุ่มบ้านตันหยงลุโล๊ะ อำเภอเมืองปัตตานี ขอเปลี่ยนโคกรณีไม่ถูกต้องจำนวน ๒๐ ตัว ผู้ประกอบการนำโคออกจากกลุ่มแล้ว และผู้ประกอบการเสนอว่าควรให้กลุ่มเกษตรกรจัดหาโคจากผู้ประกอบการรายใหม่เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อไปในอนาคต โดยกลุ่มฯ จะต้องชำระค่าแม่โคส่วนที่ยังไม่เบิกให้ผู้ประกอบการด้วยจำนวน ๑๑๐,๐๐๐ บาท (ชำระแล้ว ๔๐๐,๐๐๐ บาท) สำหรับแม่โคที่ตาย ๑๓ ตัว ผู้ประกอบการได้รับแจ้งและอยู่ในระยะเวลาประกัน ๑ ตัว ซึ่งจะได้ดำเนินการชดเชยตัวใหม่ให้เกษตรกรต่อไป สำหรับกรณีกลุ่มเลี้ยงโคหาชิบ้านบูหะ อำเภอมายอ ซึ่งพบว่าแม่โคตายแล้ว ๓ ตัว และแม่โคในฝูงโดยรวมมีสุขภาพไม่แข็งแรง เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์จำเป็นต้องย้ายแม่โคทั้ง ๔๗ ตัว มาเร่งฟื้นฟูสุขภาพที่ด่านกักกันสัตว์ โดยผู้ประกอบการได้สนับสนุนพืชอาหารสัตว์และอาหารสำเร็จรูปในการฟื้นฟูฝูงแล้ว มีกำหนดระยะเวลา ๒ เดือน จึงจะส่งแม่โคที่สุขภาพสมบูรณ์คืนกลุ่ม แม่โคตัวใดที่ฟื้นฟูไม่ได้จะดำเนินการเปลี่ยนสัตว์ตัวใหม่ต่อไป สรุปภาพรวมของจังหวัดปัตตานี มีปัญหাপานกลางอยู่ ๑ กลุ่ม คือ กลุ่มเลี้ยงโคหาชิบ้านบูหะ อำเภอมายอ ซึ่งจะต้องหารือร่วมกับเกษตรกรในการดูแลโคให้ดีภายหลังจากที่เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ได้นำโคมาช่วยฟื้นฟูให้แล้ว

จังหวัดสตูล ไม่มีปัญหาเรื่องสุขภาพหรือน้ำหนักแม่โค มีแม่โคตายจำนวน ๕ ตัว ซึ่งผู้ประกอบการได้เปลี่ยนโคตัวใหม่ให้แล้ว สรุปภาพรวมของจังหวัดสตูล กลุ่มที่สามารถเข้าร่วมโครงการ ๘ กลุ่ม เกษตรกรพึงพอใจ

(๑.๒) การฟื้นฟูสุขภาพโค จากข้อมูลการสำรวจที่ฝ่ายเลขานุการได้รายงาน มีแม่โคของกลุ่มเกษตรกร ที่คุณลักษณะถูกต้องแต่สุขภาพอ่อนแอไม่แข็งแรง จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟู จำนวนรวม ๑๓๘ ตัว โดยจำนวน ๙๑ ตัว (นราธิวาส ๑๔ ตัว ปัตตานี ๖๒ ตัว และสตูล ๑๕ ตัว) กำลังฟื้นฟูอยู่ที่ฟาร์มเกษตรกร ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าควรต้องเข้าไปให้ความช่วยเหลือโดยเร่งด่วน โดยกรมปศุสัตว์ใช้งบประมาณจากแผนบูรณาการ แก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ช่วยสนับสนุนในเรื่องเวชภัณฑ์ ยาบำรุง ยาถ่ายพยาธิ ร่วมกับผู้ประกอบการ ที่พร้อมจะช่วยเหลือสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการฟื้นฟูแม่โคที่นอกเหนืองบประมาณของกรมปศุสัตว์ ซึ่งกรมฯ จะได้แจ้ง รายการที่จำเป็นให้ผู้ประกอบการทราบต่อไป

สำหรับกรณีกลุ่มเลี้ยงโคหาชิบ้านบุหะ อำเภอมายอ ซึ่งพบว่าแม่โคตายแล้ว ๓ ตัว และแม่โคในฝูงโดยรวมมีสุขภาพไม่แข็งแรง เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์จำเป็นต้องย้ายแม่โคทั้ง ๔๗ ตัว มาเร่งฟื้นฟูสุขภาพที่ด่านกักกันสัตว์ โดยผู้ประกอบการได้สนับสนุนพืชอาหารสัตว์และอาหารสำเร็จรูปในการฟื้นฟูดังกล่าว มีกำหนดระยะเวลา ๒ เดือน จึงจะส่งแม่โคที่สุขภาพสมบูรณ์คืนกลุ่ม แม่โคตัวใดที่ฟื้นฟูไม่ได้จะดำเนินการเปลี่ยนสัตว์ตัวใหม่ต่อไป ที่ประชุมได้หารือกรณีฟื้นฟูจนสัตว์สมบูรณ์ แต่เกษตรกรยังไม่ยอมรับตัวสัตว์อีกจะดำเนินการอย่างไร ศอ.บต. ได้เสนอว่ากลุ่มนี้จะต้องมีกระบวนการพูดคุย โดยจะได้เรียนเชิญท่านผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปศุสัตว์จังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการ เข้าไปพูดคุยกับสมาชิกกลุ่มทุกคนเพื่อเข้าใจและยอมรับ ในหลักการร่วมกันเพื่อมิให้เกิดปัญหาในภายหลัง

(๑.๓) การขอเยียวยาค่าใช้จ่ายเลี้ยงดูแม่โค พบว่าเกิดปัญหา ๑ กลุ่ม ในจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ กลุ่มบ้านมูไน๊ะ ซึ่งเป็นระยะทดลองที่ผู้ประกอบการสร้างโรงเรือนและส่งแม่โคลงมาก่อน ซึ่งภายหลังแม่โคตายไปบางส่วนและกลุ่มไม่สามารถเลี้ยงแม่โคที่เหลือต่อไปได้ จึงได้ตกลงยกเลิกสัญญา ผู้ประกอบการรื้อโรงเรือนและรับแม่โคกลับไป การขอเยียวยาค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูแม่โค ในที่ประชุมผู้ประกอบการจะรับดำเนินการประสานพูดคุยกับกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้ได้ข้อสรุปและแจ้งให้หน่วยงานภาครัฐทราบต่อไป

เรื่องเพื่อพิจารณา (๒) แนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องโรงเรือน

(๒.๑) การปรับปรุงแก้ไขโรงเรือนที่ชำรุด

ศอ.บต. ได้รายงานผลตรวจสอบในเรื่องโรงเรือนที่ชำรุดหรือไม่เป็นไปตามแบบแปลน ซึ่งจะส่งข้อมูลรายละเอียดให้ผู้ประกอบการ โดยผู้ประกอบการจะเข้าไปตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องชำรุดที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริง

(๒.๒) การก่อสร้างโรงเรือนในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ตามกฎหมาย

สืบเนื่องจากกรณีจังหวัดสตูลที่ประสบปัญหาเกษตรกร ๑๒ กลุ่ม ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้

เนื่องจาก

- ๕ กลุ่ม มีปัญหาก่อสร้างโรงเรือนในที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์
- ๓ กลุ่ม เอกสารครบ แต่ติดปัญหาบางประการที่เจ้าหน้าที่ยังไม่อนุมัติให้เข้าร่วมโครงการ
- ๒ กลุ่ม มีปัญหาสมาชิกอายุเกิน ๕๕ ปี
- ๒ กลุ่ม สร้างคอกแล้ว ยังไม่ได้รับแม่โค ซึ่งจะต้องดูเจตจำนงของกลุ่มต่อไป

ที่ประชุมได้หารือและสรุปหลักการเบื้องต้น ได้แก่

(๑) คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงของ ศอ.บต. จะกำหนดนัดประชุมหารือกับกลุ่มเกษตรกรทั้ง ๑๒ กลุ่ม ร่วมกับจังหวัด กรมปศุสัตว์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มเกษตรกร ในช่วงต้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๗

(๒) ที่ประชุมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาร้างโรงเรียนในที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ โดยอาจต้องปรับโครงการให้เกษตรกรไม่ต้องใช้คอกกลาง โดยกั๊ยมเงินเฉพาะซื้อแม่โคเลี้ยงของตนเองรายละ ๕ ตัว โดยเกษตรกรต้องอยู่ในเงื่อนไขมีแปลงพืชอาหารสัตว์และโรงเรียนเลี้ยงโคของตนเองที่เหมาะสม สำหรับโรงเรียนที่ก่อสร้างไปแล้ว โดยผู้ประกอบการจะรื้อกลับและรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นสอดคล้องกับแนวทางนี้ ทั้งนี้จะได้หารือในรายละเอียดต่อไป

เรื่องอื่น ๆ ผู้ประกอบการได้สอบถามถึงแนวทางการจัดหาแม่โคต่อไป

กรมปศุสัตว์ได้ชี้แจงในเบื้องต้นว่า จะต้องมีการปรับกระบวนการให้ผู้ประกอบการหรือผู้ขายจะต้องเคลื่อนย้ายสัตว์มาที่ด่านกักกันสัตว์ซึ่งจะจัดให้เป็นคอกพักสัตว์ปลายทางก่อน ๕ - ๗ วัน เพื่อให้แม่โคได้ปรับสภาพ หลังจากนั้นกลุ่มเกษตรกรสามารถเลือกแม่โคในแต่ละชุดได้ตามความพึงพอใจ และมีการชั่งน้ำหนักที่หน้าคอกพักสัตว์เป็นหลักฐานว่าสัตว์ที่ได้ซื้อขายกันนั้นถูกต้องตามที่โครงการกำหนด

บันทึกช่วยจำร่วมกัน โดย

นายธีระศักดิ์ ดำทองสุข

กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

กรมปศุสัตว์

๒๑ ก.พ. ๒๕๖๗

น.อ.จักรพงษ์ อภิมาศธรรม.

กองส่งเสริมและสนับสนุนงานพัฒนาฝ่ายพลเรือน

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

๒๑ ก.พ. ๒๕๖๗

บันทึกช่วยจำ

สรุปข้อมูลการลงพื้นที่ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ

โคบาลชายแดนใต้ ระยะนำร่อง ของจังหวัดสตูล

วันศุกร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ได้ติดตามการขับเคลื่อนโครงการโคบาลชายแดนใต้ ภายใต้เมืองปศุสัตว์ภายใต้กรอบระเบียบเศรษฐกิจฮาลาลจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยกรมปศุสัตว์ (กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๙ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล และหน่วยงานปศุสัตว์ในพื้นที่) สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสตูล และผู้ประกอบการห้างหุ้นส่วนจำกัด วิชัยฟาร์ม ๒๐๒๐ ลงพื้นที่ร่วมกันเพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการโคบาลชายแดนใต้ ระยะนำร่อง ของจังหวัดสตูล ในวันศุกร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑๒ กลุ่ม เป็นกลุ่มเกษตรกรในอำเภอควนกาหลง ๓ กลุ่ม อำเภอทุ่งหว้า ๒ กลุ่ม และอำเภอละงู ๗ กลุ่ม

ที่มาของเรื่อง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูลได้รับเป้าหมายดำเนินงานโครงการโคบาลชายแดนใต้ ระยะนำร่อง จำนวน ๒๐ กลุ่ม ผลการดำเนินงานปัจจุบันคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการแล้ว จำนวน ๘ กลุ่ม มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามคู่มือปฏิบัติงานโครงการ ได้ดำเนินการตรวจรับโคเรียบร้อยแล้ว ไม่มีปัญหาเรื่องสุขภาพหรือน้ำหนักของแม่โค เนื่องจากแม่โคลงมาพื้นที่ตั้งแต่ปลายปี ๒๕๖๕ สำหรับกลุ่มเกษตรกรอีกจำนวน ๑๒ กลุ่ม ซึ่งได้รับแม่โคจากผู้ประกอบการห้างหุ้นส่วนจำกัด วิชัยฟาร์ม ๒๐๒๐ ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๕ พร้อมกัน แต่ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ เนื่องจากติดปัญหาพื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนและแปลงพืชอาหารสัตว์ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตป่าอนุรักษ์หรือเป็นพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ กลุ่มเกษตรกรไม่มีความพร้อม สมาชิกอายุเกินหรือบางกลุ่มสมาชิกไม่รู้รายละเอียดของโครงการ จึงยังไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาเนื่องจากกลุ่มเกษตรกรเป็นหนี้สินผูกพันอยู่กับผู้ประกอบการห้างหุ้นส่วนจำกัด วิชัยฟาร์ม ๒๐๒๐

จากประชุมติดตามงานโครงการโคบาลชายแดนใต้ โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายไชยา พรหมา) ในวันพฤหัสบดีที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ได้มอบหมายให้ ศอ.บต. หาแนวทางช่วยเหลือเกษตรกรกรณีปัญหาดังกล่าว โดยใช้การบริหารในเชิงรัฐศาสตร์เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อเกษตรกร และไม่ให้เกิดกระทบต่อภาพรวมของโครงการ ซึ่งเป็นที่มาของการลงพื้นที่ร่วมกันเพื่อรับฟังปัญหาและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร และหารือแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างกลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปรับแนวทางการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมต่อไป

สรุปข้อมูลการลงพื้นที่และข้อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา

อำเภอควนกาหลง กลุ่มเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน ๓ กลุ่ม สร้างโรงเรือนและได้รับแม่โคจากผู้ประกอบการห้างหุ้นส่วนจำกัด วิชัยฟาร์ม ๒๐๒๐ ตั้งแต่ปลายปี ๒๕๖๕ พื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนและแปลงพืชอาหารสัตว์มีเอกสารสิทธิ์ถูกต้อง มีปัญหาความไม่พร้อมของกลุ่ม สมาชิกมีอายุเกิน ถอนตัว ไม่ครบตามที่กำหนด และปัญหาแม่โคปัจจุบันเหลืออยู่ไม่ครบ สรุปข้อมูลของแต่ละกลุ่มดังนี้

(๑) วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมสามัคคีเลี้ยงโค หมู่ที่ ๙ ตำบลทุ่งนัย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล ปัจจุบันมีสมาชิกเหลืออยู่ ๓ ราย แม่โคส่วนใหญ่ตาย คงเหลืออยู่ ๑๑ ตัว

(๒) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อเกบันฟาร์ม หมู่ที่ ๕ ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

(๓) วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านพรพัฒนา หมู่ที่ ๕ ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล กลุ่มที่ ๒ - ๓ สร้างโรงเรือนเลี้ยงโคในพื้นที่ติดกัน สมาชิกส่วนใหญ่ถอนตัว ปัจจุบันแต่ละกลุ่มเหลือสมาชิกเฉพาะประธานกลุ่มคนเดียว แม่โคคงเหลือรวมกันประมาณ ๓๐ ตัว

ข้อเสนอแนะทางแก้ไขปัญหา ต้องจัดระบบสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนใหม่ให้ครบตามที่โครงการกำหนด โดยปรับคู่มือโครงการให้มีความยืดหยุ่นคุณสมบัติอายุของสมาชิก และแก้ไขปัญหามาแม่โคให้มีจำนวนและคุณลักษณะเฉพาะถูกต้องตามโครงการ

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มยังมีความประสงค์เข้าร่วมโครงการ โดยจะต้องจัดหาสมาชิกและเตรียมเอกสารประกอบการเข้าร่วมโครงการให้ครบถ้วน และพูดคุยหารือแนวทางแก้ไขปัญหามาแม่โคกับผู้ประกอบการ

กลุ่มที่ ๒ - ๓ ทั้งสองกลุ่มยังมีความประสงค์เข้าร่วมโครงการ โดยจะต้องจัดหาสมาชิกและเตรียมเอกสารประกอบการเข้าร่วมโครงการให้ครบถ้วน โดยจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๗ สำหรับปัญหาเรื่องแม่โค ผู้ประกอบการจะจัดหาแม่โคมาเพิ่มเติมให้ครบถ้วน และจะดำเนินการตามแนวทางที่กรมปศุสัตว์กำหนด เพื่อให้ได้แม่โคที่มีคุณลักษณะเฉพาะถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้

อำเภอยะหา กลุ่มเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน ๒ กลุ่ม ได้แก่

(๑) วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคขุนเจริญสุขฟาร์ม หมู่ที่ ๔ ตำบลนาทอน อำเภอยะหา จังหวัดสตูล

(๒) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโคขุนบ้านวังตง หมู่ที่ ๔ ตำบลนาทอน อำเภอยะหา จังหวัดสตูล

กลุ่มเกษตรกรทั้ง ๒ กลุ่มสร้างโรงเรือนอยู่ในที่ดินติดกันและได้รับแม่โคจากผู้ประกอบการห้างหุ้นส่วนจำกัด วิชัยฟาร์ม ๒๐๒๐ ตั้งแต่ปลายปี ๒๕๖๕ พื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนและแปลงพืชอาหารสัตว์มีเอกสารสิทธิ์ถูกต้อง มีปัญหาความไม่พร้อมของกลุ่ม สมาชิกไม่ครบตามที่กำหนด สมาชิกที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการอยู่ต่างอำเภอ ปัจจุบันแม่โคคงเหลือรวมกันประมาณ ๗๐ ตัว ซึ่งได้นำแม่โคทั้งหมดไปเลี้ยงที่บ้านเครือญาติในจังหวัดสงขลา

ข้อเสนอแนะทางแก้ไขปัญหา ต้องจัดระบบสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนใหม่ให้ครบตามที่โครงการกำหนด โดยปรับคู่มือโครงการให้มีความยืดหยุ่นคุณสมบัติอายุของสมาชิก สำหรับปัญหาเรื่องแม่โค กลุ่มเกษตรกรจะจัดหาแม่โคที่มีคุณลักษณะเฉพาะถูกต้องมาเพิ่มเติมให้ครบถ้วนเอง

อำเภอละงู กลุ่มเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน ๗ กลุ่ม แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่ได้ก่อสร้างโรงเรือนและได้รับแม่โคจากผู้ประกอบการแล้ว จำนวน ๕ กลุ่ม พบปัญหาพื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนและแปลงพืชอาหารสัตว์ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตป่าอนุรักษ์หรือเป็นพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ทั้ง ๕ กลุ่ม และปัญหาแม่โคปัจจุบันเหลืออยู่ไม่ครบ บางตัวมีคุณลักษณะเฉพาะไม่ตรงตามที่กำหนดในโครงการ สรุปข้อมูลของแต่ละกลุ่มดังนี้

(๑.๑) กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อภูสะเรียงฟาร์ม หมู่ที่ ๘ ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู จังหวัดสตูล พื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนตั้งอยู่ในพื้นที่สงวนของมัสยิด ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ปัจจุบันมีสมาชิกเหลืออยู่ ๓ ราย แม่โคคงเหลืออยู่ ๓๐ ตัว แยกกันเลี้ยงในสวน (ข้อมูลแม่โคตาย ๑๒ ตัว เกษตรกรขาย ๘ ตัว)

(๑.๒) กลุ่มเลี้ยงโคขุนศรีฟาร์ม หมู่ที่ ๔ ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู จังหวัดสตูล พื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ปัจจุบันยังมีสมาชิกครบถ้วน แม่โคคงเหลืออยู่ ๓๒ ตัว เลี้ยงในโรงเรือน (คอกกลาง) บางส่วน และแยกกันเลี้ยงตามบ้าน (ข้อมูลแม่โคตาย ๕ ตัว เกษตรกรขาย ๑๓ ตัว) กลุ่มมีความประสงค์ต้องการคืนแม่โคที่ผู้ประกอบการห้างหุ้นส่วนจำกัด วิชัยฟาร์ม ๒๐๒๐ ส่งมอบทั้งหมด

(๑.๓) กลุ่มเลี้ยงโคขุนวังสายทอง หมู่ที่ ๔ ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู จังหวัดสตูล พื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ปัจจุบันยังมีสมาชิก ๙ ราย แม่โคคงเหลืออยู่ ๓๒ ตัว เลี้ยงในโรงเรือน (คอกกลาง) บางส่วน และแยกกันเลี้ยงตามบ้าน (ข้อมูลแม่โคตาย ๑๘ ตัว) กลุ่มมีความประสงค์ต้องการคืนแม่โคที่ผู้ประกอบการห้างหุ้นส่วนจำกัด วิชัยฟาร์ม ๒๐๒๐ ส่งมอบทั้งหมด

(๑.๔) กลุ่มเลี้ยงโคชอยนางหงส์ หมู่ที่ ๕ ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู จังหวัดสตูล พื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนตั้งอยู่ในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ปัจจุบันยังมีสมาชิกครบถ้วน แม่โคคงเหลืออยู่ ๔๐ ตัว แยกกันเลี้ยงตามบ้าน (ข้อมูลแม่โคตาย ๑๐ ตัว)

(๑.๕) กลุ่มเลี้ยงโคเนื้อรักษ์โคนางแก้ว หมู่ที่ ๕ ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู จังหวัดสตูล พื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนตั้งอยู่ในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ปัจจุบันยังมีสมาชิกครบถ้วน แม่โคคงเหลืออยู่ ๕๐ ตัว เนื่องจากได้ขายและซื้อแม่โคเปลี่ยนใหม่ แยกกันเลี้ยงตามบ้าน

ข้อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา ปัญหาหลักของกลุ่มเกษตรกรอำเภอละงูที่ก่อสร้างโรงเรือนและได้รับแม่โคแล้ว แบ่งออกเป็น ๒ ด้านหลักได้แก่ ปัญหาด้านพื้นที่ไม่ถูกกฎหมายและปัญหาด้านตัวแม่โค

๑. ปัญหาด้านพื้นที่ไม่ถูกกฎหมาย ที่ประชุมได้หารือถึงแนวทางการเปลี่ยนพื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนมาเป็นพื้นที่กรรมสิทธิ์หรือพื้นที่เช่า ซึ่งเกษตรกรไม่มีพื้นที่ดังกล่าว และการขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์หรือพื้นที่สาธารณะ มีความเป็นไปได้น้อยและใช้เวลาค่อนข้างมาก เนื่องจากเกี่ยวข้องกับกฎหมายและหน่วยงานรับผิดชอบหลายฝ่าย

ที่ประชุมจึงได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา โดยปรับแนวทางดำเนินงานโครงการให้เกษตรกรแต่ละรายแยกกันเลี้ยงแม่โคโดยไม่ต้องใช้คอกกลาง เกษตรกรแต่ละรายจะกั๊ยืมเงินค่าจัดหาแม่โคเลี้ยงรายละ ๕ ตัว และเงินกั๊ยอีกส่วนหนึ่งเป็นค่าก่อสร้างหรือปรับปรุงโรงเรือนขนาดเล็ก และค่าจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์ โดยต้องปรับโครงการให้สามารถใช้พื้นที่ทำกินของเกษตรกรซึ่งยังไม่มีเอกสารสิทธิ์เป็นพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ได้ สำหรับโรงเรือนที่ก่อสร้างไปแล้วได้ตกลงในหลักการว่าผู้ประกอบการจะรื้อโรงเรือนกลับและรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้หารือรายละเอียดกับผู้ประกอบการต่อไป

๒. ปัญหาด้านตัวแม่โค พบว่ากลุ่มเกษตรกรยังมีแม่โคคงเหลือเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มเกษตรกรต้องแจ้งความประสงค์ว่ามีสมาชิกกี่รายต้องการเข้าร่วมโครงการโดยแยกเลี้ยงรายเดี่ยว และมีแม่โคคงเหลืออยู่กี่ตัว เพื่อตกลงร่วมกับผู้ประกอบการจัดหาแม่โคมีคุณลักษณะเฉพาะถูกต้องมาเพิ่มเติมให้ครบถ้วน สำหรับกรณีกลุ่มที่ต้องการคืนแม่โคที่ผู้ประกอบการส่งมอบทั้งหมด จำนวน ๒ กลุ่ม (กลุ่มที่ ๒ และ ๓) เป็นปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น

ระหว่างกลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการทางหุ้นส่วนจำกัด วิชัยฟาร์ม ๒๐๒๐ ที่ประชุมได้เสนอให้เกษตรกรและผู้ประกอบการพูดคุยเจรจาตกลงกันเพื่อหาแนวทางแก้ไขความขัดแย้งที่เหมาะสมต่อไป

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มที่ยังไม่ได้ก่อสร้างโรงเรือนและยังไม่ได้รับแม่โค จำนวน ๒ กลุ่ม ได้แก่

(๒.๑) กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคบ้านในเมือง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

(๒.๒) กลุ่มผู้เลี้ยงโคควนสำราญ หมู่ที่ ๒ ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

กลุ่มเกษตรกรทั้ง ๒ กลุ่มมีสมาชิกครบถ้วน พื้นที่ก่อสร้างโรงเรือนและแปลงพืชอาหารสัตว์มีเอกสารสิทธิ์ถูกต้องตามเงื่อนไขโครงการ และได้จัดเตรียมเอกสารประกอบการเข้าร่วมโครงการเรียบร้อยแล้ว สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูลจึงได้ให้กลุ่มเกษตรกรเร่งดำเนินการส่งเอกสารสมัครเข้าร่วมโครงการตามขั้นตอนต่อไป

บันทึกโดย

นายธีระศักดิ์ ดำทองสุข

กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

กรมปศุสัตว์

น.อ.จักรพงษ์ อภิมาหารธรรม.

กองส่งเสริมและสนับสนุนงานพัฒนาฝ่ายพลเรือน

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้